

ABY HARTOG, SANDER HARTOG, E.A.

Wie heeft wat bedacht?

640.5 / UITVINDINGEN

10+ — In dit boek beschrijft het schrijversduo Hartog en Hartog zowel dingen die uitgevonden en ontdekt zijn, als de achtergrond van dingen die vanzelf zijn ontstaan. Want lang niet alles dat bestaat, is echt uitgevonden. Sommige dingen werden nl. door één of meerdere mensen ontdekt en gebruikt, zoals bv. rubber-sap voor het maken van elastiekjes. In de inleiding van het boek wordt duidelijk uitgelegd dat het niet altijd zo evident is om uit te zoeken wie iets heeft uitgevonden. Vaak gaat het om een reeks toevalligheden die uiteindelijk tot een uitvinding leiden.

De heren Hartog hebben nauwgezet onderzoek gedaan naar de herkomst van allerlei dingen. Ze hebben zich breed geïnformeerd via websites, boeken, encyclopedieën en zelfs door mondeling navraag te doen over bepaalde onderwerpen. Vaak kunnen ze dan ook een redelijk antwoord geven op de vraag wie iets heeft bedacht, of in elk geval wie welke rol heeft gehad bij het bedenken van iets. Grappig, maar wellicht verwarrend voor sommige jonge lezers, is het feit dat de schrijvers zelf zo nu en dan een verhaal bij een uitvinding hebben verzonnen wanneer na literatuuronderzoek is gebleken dat niemand weet wie het betreffende ding heeft bedacht. Dit zetten ze er overigens wel altijd nadrukkelijk bij.

De manier waarop is beslist welke uitvindingen uiteindelijk in het boek zouden worden opgenomen, lijkt volstrekt willekeurig. Soms is er informatie opgenomen over heel banale dingen, zoals een paperclip of een rits, dan wordt er ineens een hoofdstuk gewijd aan iets heel ingenieus, zoals een mp3-speler. Sommige lezers zullen dit gebrek aan structuur verrassend en verfrissend vinden, anderen weten zich wellicht geen raad met de vreemde mengeling van uitvindingen. Wat de onderwerpen overigens wel met elkaar gemeen hebben, is dat het alledaagse dingen zijn waar alle kinderen van tien jaar en ouder al eens mee in aanraking zijn gekomen.

Erg positief is dat het boek kinderen aan het denken zet en hen stimuleert om zich vaker af te vragen hoe iets is ontstaan. Zo bouwen ze stapsgewijs meer inzicht op en zullen ze steeds beter en sneller verbanden gaan leggen. Hierdoor zal hun begrip van de wereld waarin ze leven ongetwijfeld met sprongen vooruitgaan. De illustraties door Maartje Kuiper zijn erg geslaagd. Ze gebruikt een mix van foto's, tekeningen, post-its met tekst etc., die met origineel knip- en plakwerk een verfrissend eindresultaat hebben opgeleverd, dat de soms wat saaier uitvindingen, zoals de schep, veel levendiger maakt. Echt geniaal en bijzonder toepasselijk is de illustratie bij de inhoudsopgave, waarbij een ei op pootjes aan een kip vraagt "Waar kom jij opeens vandaan?" Dat is overigens een van de weinige vragen waarop Hartog en Hartog geen antwoord geven. [Danielle Obbens]

Moon Amsterdam, 2008, 124 p.: ill., € 14,95. ISBN 9789048800124
Distributie: Standaard uitgeverij

MARGA VAN ZUNDERT, IRENE HERBERS, E.A.

Hoe voelt dat?: wat je wilt weten over emoties

415.3 / GEVOELEN

10+ — Aan de Kinderuniversiteit in Tilburg kunnen kinderen vanaf tien jaar colleges volgen over uiteenlopende wetenschappen. De boeken *Mag dat?!* (over recht en rechtvaardigheid, *De Leeswelp* 2007, p. 302) en *Hoe voelt dat?!* zijn daar het resultaat van. In dat laatste boek geven hoogleraren van de Kinderuniversiteit antwoord op vragen over gevoelens. Elk hoofdstuk is geschreven door een andere docent. Wat zijn emoties en hoe werken ze? Hebben dieren emoties? Waarom word je rood als je je schaamt?

Voelt iedereen hetzelfde als hij boos, bang of verdrietig is? Deze en andere vragen worden beantwoord met sprekende voorbeelden. Testjes, tips, interessante onderzoeken en oefeningen staan in de kantlijn naast de artikelen, die over meerdere bladzijden doorlopen. De hoofdstukken gaan o.a. over spijt, lichaamstaal, huilen, schaamte, geluk, ziekte, eetstoornissen, en emoties in de rechtszaal. Verder bespreekt het boek de manier waarop emoties consumentengedrag beïnvloeden, hoe emoties per cultuur kunnen verschillen of hoe je bepaalde emoties kunt verbergen.

Op de harde kaft staan twee hippe tieners, met baggy broek, haarband en boothalstopje, die verliefd resp. boos kijken. Helen van Vliet tekende ook bij elk hoofdstuk een grote illustratie, die kleurrijk, een beetje psychedelisch, trendy en springerig is. De afgebeelde gevoelens zijn erg uitgesproken en dat maakt de tekeningen nogal luid. Verder zijn er stukjes uit de tekeningen geknipt om de tekst verder op te fleuren, met rondjes van expressieve gezichten en belangrijke details. Foto's van emotionele situaties, mensen of symbolen zorgen verder voor een overdaad aan beelden bij de geconcentreerde tekst.

Er is wel heel veel in een klein boekje gestoken. De lay-out kon dan ook wat meer lucht gebruiken, en de beelden zijn overwegend droevig en depressief: een huilende baby, een verschrikte beer, iemand die het niet meer ziet zitten met de handen voor het gezicht, een zieke teddybeer. Is er aan dit boek misschien te veel gewerkt? [Heidi Vyncke]

Inmerc Wormer, 2007, 112 p.: ill., € 14,95. ISBN 9789066116160. Distributie: Denis

